

ВНЕСОК УЧЕНИХ У ВИЩУ ОСВІТУ УКРАЇНИ

Від СРСР Україна успадкувала освітню систему, яка потребує змін оскільки за показниками не відповідає рівню освіти країн Європи та світу. Вища освіта має несучасний зміст, форми та методи навчання., для того щоб сучасна вища освіта була конкурентоспроможною потрібно усунути ці перешкоди та проблеми, а також провести всебічний аналіз минулого [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблеми розвитку вищої освіти в Україні розглядали багато дослідників, наприклад: І. Бех, І. Зязюн, В. Кремень, І. Стешенко та ін.

Вчені досліджували головні питання розвитку системи освіти в Україні, але багато проблем залишаються ще невирішеними, зокрема етапи розвитку вищої освіти.

Метою статті є поглиблення знань про видатних педагогів-новаторів які зробили значні вклади в вивчення і розвиток вищої освіти.

Якщо проаналізувати вищу освіту сьогодення та освіти минулих часів то можна побачити значні зміни. Раніше опція «занотовувати та вчити» була дуже значною у навчанні, а екзамени перевіряли прямо масштаб та рівень інформації опанованою студентом.

В сучасному світі необхідність запам'ятовувати величезний обсяг інформації відсіялись, а педагог більш не є винятковим носієм знання. За період незалежності України студенти відчують на собі суттєве перетворення освіти, яка полягала як у зміні навчального процесу, так і змісту освітньої програми. Зв'язки української вищої школи зі світовою залишаються достатньо слабкими. Дуже важливим було приєднання України у 2005 році до Болонського процесу, що звело до приєднання української системи вищої освіти у загальноєвропейську [6]. Зовсім цей процес повинен був завершитися до 2010 року. Однак цього повною мірою не сталося. Освіта постійно змінюється, удосконалюється над змінами працюють багато різних науковців, роблять великі вклади у її розвиток. Наприклад, В. Кремень, який працював зі своїм гаслом «Освіта – це найважливіша частина цивілізації та культури нації» видав «Енциклопедію освіти» в цій книзі багато нинішніх понять, плюс до всього вони охоплюють різні ступені конкретизації та узагальнень, раціональні, історичні та логічні погляди щодо їх сутнісних ознак [2]. Треба зауважити, що це друге, суттєво оновлене видання. У 2008 році, було опубліковане перше видання. Подібної праці за весь час української педагогічної освіти та практики не було. Випуск такої книги – це вагома подія для всієї галузі освіти.

Безумовно є ще люди, які зробили вклад в освіту, розвитком Інституту проблем виховання нерозривно пов'язана з постаттю І. Беха. Під його керівництвом Інститут проблем виховання – це відомий вітчизняний заклад, який досліджує актуальні проблеми виховання дітей та учнівської молоді за трьома напрямками: теорія і методика виховання, соціальна педагогіка та зміст і технології дошкільної освіти, Установа є також центром підготовки здобувачів освіти на освітньо-науковому та науковому рівнях, флагманом з національно-патріотичного та громадянського виховання. Істинна велич вченого нерозривно пов'язана з його науковим доробком та впливовістю фундаментальних ідей, що репрезентуються науковою школою. Фундаментальні результати досліджень І. Беха висвітлено в 895 високоцитованих наукових працях. Під його управлінням сформовано наукову школу, яка реалізує в практику ідеї керованого та науково обґрунтованого виховання у високосмисловому полі духовних цінностей. Ці засадничі ідеї представлено в таких відомих в Україні та поза її межами працях, як «Виховання особистості», «Особистість на шляху до духовних цінностей», Програмі

виховання «Нова українська школа» у поступі до цінностей» тощо. Активне впровадження педагогами цих ідей на освітянській ниві України сприятиме реалізації високої мети, яку протягом свого життя обстоює І. Бех – виховання високодуховної особистості з орієнтацією на високосмислове буття [4].

І. Зязюн підкреслює«...традиційна система освіти та виховання була і залишається безособистісною, «безлюдною», бо, вона «...базується на соціоцентричному підході, в межах якого мета розвитку особистості – її соціалізація і професіоналізація з позицій максимальної суспільної корисності. Реалізуються уявлення про те, що основною метою освіти є оволодіння певними знаннями, уміннями та навичками, тобто зовнішньо заданими нормативами» [3].

На думку І. Зязюна, протягом останніх століть у науці домінувала і, практично, продовжує доминувати система мислення, яка базується на «ньютоно-картезіанській парадигмі», що «заправляє балом» і в галузі педагогіки та психології, які безпосередньо наповнюють конкретним змістом мету, принципи, технологію і результати освітньої діяльності у суспільстві. Згідно з цією парадигмою, система національної освіти є «безлюдною», тобто безособистісною.

Досвідчений український діяч І. Стешенко, міцно стояв на засадах українізації школи, для забезпечення прав усіх національних меншостей. У статті «Про українську національну школу»[5] і в інших своїх статтях він підіймає проблему спів зв'язок національного та інтернаціонального у справі виховання. Вказуючи на необхідність національної школи, І. Стешенко підтверджував, що всі хто проживають на території України, повинні знати її мову, літературу, історію та географію.

Підбиваючи підсумки я можу сказати що освіта не стоїть на місці, в Україні та світі відбуваються істотні зміни системи освіти. За допомогою дослідників які роблять вклад в нашу освіту, ми станемо конкурентоспроможними, модернізованими та будемо відповідати рівню освіти країн Європи. Фаворитами для діячів які зробили вклад в освіту завжди була і буде література та наука. Україна живе в умовах рухливих прогресивних змін і зміни в системі освіти мають дивовижне значення

Ми поступово йдемо до вимог і не стоїмо на місці. Кожен вклад учених в освіту дає нам можливість відповідати високому рівню освіти Європи.

Список використаних джерел

1. Король А. Вища освіта України: етапи розвитку. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2016. № 1. С. 93–97.
2. Кремень, В. Г. "Освіта – це наріжний камінь цивілізації і культури нації" [Текст] : інтерв'ю президента Академії педагогічних наук України. *Юридичний вісник України*. 2021. N 51/52 (24-31 грудня). С. 4–5.
3. Коломієць Ю. Вища освіта в Україні за роки незалежності: очікувані результати та наслідки. [Електронний ресурс] : <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/vyshha-osvita-v-ukrayini-za-roky-nezalezhnosti-ochikuvani-rezultaty-ta-naslidky/>
4. Наукові праці академіка І. Д. Беха – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості : біобібліогр. покажч. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Ніколаєнко Я. М., Павленко Т. С., Пономаренко Л. О., Добко Т. В. ; авт. вступ. ст. Малиношевський Р. В. ; наук. ред. Добко Т. В.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. (Серія «Академіки НАПН України» ; Вип. 33). С. 11–14.
5. І. Стешенко Розвиток української педагогічної науки у ХХ ст. [Електронний ресурс]: <http://studentam.net.ua/content/view/2266/85/>

6. Ягупов. В. Педагог та учень як суб'єкти процесу навчання у філософській і педагогічній теорії І. Зязюна Дидактика: курс лекцій: Навч. посіб. / В. П. ХмЦНП, 2013. 222 с.

Анна ГАЛЕНКО

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКО

Літопис Київського університету імені Бориса Грінченка дуже цікавий і поповнюється кожен місяць, адже університет продовжує творити свою історію далі. Оминуту її неможливо, бо цей університет потребує немалої уваги. Його важливість полягає в створенні великого педагогічного підґрунтя для педагогів.

Дослідженням історії Київського університету імені Бориса Грінченка займалися такі науковці: В. Огнев'юка, Л. Швидун, Н. Кобижча, Н. Откідач.

Мета статті – здійснити аналіз історії розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка.

Київський університет імені Бориса Грінченка вже існує понад сто років. Його історія почалася 16 березня 1874 року, коли були відкриті перші курси для вдосконалення вчителів початкових народних училищ Київського навчального округу. У літописі університету на офіційному сайті зазначено, що днем заснування є 28 вересня 1903 рік, коли було створено Київську церковно-учительську школу, де був директор Василь Липківський.

У 1912 році на курсах було вперше видано диплом учителя фізичної культури, який отримав дипломований тренер з важкої атлетики Олександр Анохін. Через п'ять років Київську церковно-учительську школу було перетворено в Київську українську учительську семінарію, яка з наступного року почала носити ім'я Б. Грінченка.

В 1920 році семінарію реорганізували в Київській вищі трирічні педагогічні курси ім. Б. Грінченка, в результаті об'єднання Трирічними педагогічними курсами ім. К. Ушинського. Минуло три роки і курси реорганізували в Педагогічний технікум ім. Б. Грінченка. З такою назвою він проіснував 12 років, потім технікум перейменували в школу. Першого червня 1939 році в Києві було організовано міський інститут удосконалення вчителів, з 1941 по 1943 рік він не працював, через окупацію Києва нацистами. П'ятнадцятого серпня 1963 року створили Київське міське педагогічне училище та через п'ятнадцять років йому присвоїли ім'я Н. Крупської, в наступному році – «№1», адже було створено Київське педагогічне училище № 2. Минуло шість років і створили Київське педагогічне училище №3.

В 1988 році у Київському міському університеті удосконалення вчителів були відкриті перші кафедри: початкового навчання, суспільних дисциплін та психології. На базі Київського обласного та міського інститутів удосконалення вчителів 26 червня 1991 року створили Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів міста Київ та Київської області. Цього ж року 27 липня було присвоєно ім'я Н. Крупської училищу № 2, за даними Wikipedia, а за даними літопису інституту офіційного сайту вказано дату – 21 січня 1992 рік. На базі Київського міського педагогічного училища № 1 восьмого червня 1993 року було створено Педагогічний коледж, що був при Київському університеті ім. Т. Шевченка. А на базі другого училища було створено в 1994 році 26 серпня Київський педагогічний коледж ім. К. Ушинського. На базі третього училища 20 червня 1995 року створили Київський міський педагогічний коледж.

Уже 20 червня 2002 року Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів ім. Б. Грінченка було замінено в Київський міський педагогічний університет ім. Б. Грінченка.

22 серпня 2007 року Київрада затвердила Концепцію цілісної системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів міста Києва: Київський педагогічний коледж ім. К. Ушинський, Київський міський педагогічний коледж при Київському національному університеті ім. Т. Шевченка.

Першого січня 2008 року в структурі Університету почали свою роботу Інститут психології та соціальної педагогіки, Гуманітарний інститут, Інститут дошкільної, початкової та мистецької освіти, Університетський коледж. Цього ж року було також відкрито новий навчальний корпус на вулиці Маршала Тимошенка, 136, також в структурі університету розпочав свою діяльність Інститут лідерства, освітнього законодавства та політики. Впродовж 2008 та 2009 року отримали десять спеціальностей за четвертим рівнем. Восьмого жовтня 2009 року Київрада Київський міський педагогічний університет ім. Б. Грінченка перейменували в Київський університет ім. Б. Грінченка. На середину 2010 року в структурі Університету функціонувало шість університетів, а саме: Гуманітарних інститут, Педагогічний інститут, Інститут лідерства та соціальних наук, Інститут мистецтв, Педагогічний інститут, Інститут післядипломної педагогічної освіти, а також Університетський коледж, навчально-методичні і науково-методичні центри, науково-дослідні лабораторії та видавництва. В червні цього року було акредитовано повністю університет до четвертого рівня. Також відкрили музей Б. Грінченка в приміщенні ректорату університету.

Вже в 2011 році університет увійшов до Європейської асоціації освіти дорослих, відкрито пам'ятник Б. Грінченка, який спорудили за кошти студентів та працівників університету.

В 2012 році Університет зайняв сьоме місце серед класичних університетів, було ухвалено Верховною Радою України Постанову «Про відзначення 150-річчя від дня народження Б. Грінченка» в 2013 році, розпочали реалізацію загальноуніверситетського проекту «Культура лідерства», відкрили Центр практичної підготовки студентів зі спеціальностей «Початкова освіта» та «Дошкільна освіта», університет увійшов до Міжнародної асоціації університетів, затвердили Концепцію розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2013-2017 роки і Програму розвитку університету Б. Грінченка на 2013-2017 рр.

В 2013 році було відкрито навчально-виробничий комплекс Університету «Астудія» за підтримкою Благодійного фонду сприяння розвитку освіти ім. Б. Грінченка, відкрито музей історії будівлі по вулиці Воровського 18/2 (зараз це вулиця Бульварно-Кудрявська), університет увійшов до Європейської асоціації університетів, посів шосте місце в групі «Педагогічні, гуманітарні, фізичного виховання та спорту», Інститут психології та соціальної педагогіки було перейменовано на Інститут людини, а також ректорат звернулися до Президента та Верховної ради України, щодо силового розгону мирного протесту студентів.

В 2014 відбулося урочисте підняття в Університеті прапору Європейського Союзу на честь підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, сертифіковано 102 електронні навчальні курси, підписана угода про міжнародне співробітництво з Університетом Костянтина Філософа у Нітрі, була підписаний Меморандум про співпрацю з Громадською організацією «Вікімедіа-Україна», університет виступив співорганізатором міжнародної конференції «Теоретичні і практичні аспекти дистанційного навчання», провели Всеукраїнський круглий стіл «Цивілізаційний вибір України: історична ретроспектива», підписання Договору про співробітництво з Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація працівників України», зроблена сторінка «Майдан» на Вікі університету, відбулося три Міжнародних науково-практичних конференцій.

У 2015 році було підписано договір про міжнародне співробітництво з Сілезьким університетом в місті Катовіце (Польща), університет приймав участь в Марші

співдружності Литви з Україною, ректор В.О. Огнев'юк зібрав круглий стіл на тему «Лідерський потенціал провідних науковців Університету в підвищенні якості освіти та наукових досліджень», де сімдесят вчених взяли участь. Також університет долучався до благодійної акції, де зібрав 312 179 грн., на підтримку Збройних сил України. Цього ж року ректор разом з проректорами провели зустріч з викладачами англійської мови, які почнуть працювати з наступного року; пройшли науково-методичні семінари в усіх підрозділах університету протягом лютого; університет надав гуманітарну допомогу бійцям 43-ї бригади 191-го дивізіону; 10 березня відзначили 150 років від дня першого виконання гімну Державного Гімну України, наступного дня університетом було висунуто дуже важливий проект для суспільства «З Києвом і для Києва» на Всеукраїнський конкурс «Найкращі соціальні проекти України – 2015» на номінацію «Корпоративна соціальна відповідальність»; підписано договори про міжнародне співробітництво з афінським національним університетом ім. Каподистрії, з Академією фізичного виховання і спорту ім. Єджея Снядецького, з Україно-турецьким культурним центром «Сяйво», з Університетом Сулейман Шах, з громадською спілкою «Українська Гельсінська спілка з прав людини». В загалом за рік відбулося 11 важливих Міжнародних науково-практичних конференцій.

В 2016 році підписали договір про міжнародне співробітництво в галузі освіти та культури з Університетом дель Норте, договір з Головою Державної служби зайнятості, з Університетом Жирона, з приватним римсько-католицьким Сетон Хол університетом у Нью-Джерсі, Саут-Оріндж та США, з Фондомом Досліджень Стародавніх Цивілізацій, з Лісабонським університетом, перепідписана Угода про співробітництво з Вільнюським університетом. Також в університеті 29 березня відбулася 12 Нарада партнерів Альянсу USETI, 11 щорічна національна конференція з Британською Радою в Україні і Міжнародною асоціацією вчителів англійської мови IATEFL для вчителів англійської мови, щорічна науково-практична студентська конференція «Іншомовна освіта очима студентів». Ще Вчена рада Університету прийняла рішення про створення періодичного друкованого видання наукового журналу «Неперервна освіта: акмеологічні студії».

В 2017 році було підписано договір про співпрацю оркестром «Київ-Класик», з Чжецзянським педагогічним університетом, з українською компанією Unicheck. Також в університеті відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Молодіжна наука в Україні: виклики та перспективи», відбулося Регіональне засідання методичних об'єднань завідувачів навчально-виробничою практикою, була сьома щорічна Міжнародна наукова конференція «Літературний процес: транgresії революції», 6 Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Українська минувшина: джерела, постаті, явища». зібрався круглий стіл для вчителів методистів середніх загальноосвітніх закладів міста Києва «Українська революція 1917-1921-х роках: від академічної науки до шкільної аудиторії».

В 2018 році був підписан договір про співпрацю з Національним інститутом соціального розвитку Китайської академії соціальних наук, з Харківським національним університетом ім. В. Каразіна. Цього року була проведена четверта Міжнародна науково-практ. конференція «Професійна мистецька освіта та художня культура: виклики 21 століття», третій Міжнародний HR форум, «Міжнародна науково-практ. конференція: перспективи та кращі практики», Міжнародна наукова конференція «Трансформаційні процеси в сучасному суспільстві: українсько-китайський контекст», Міжнародна науково-практ. конференція «Цькування шкільних колективів (булінг): політики і практики запобігання та подолання», друга Міжнародна конференція «Педагогіка у міждисциплінарному вимірі: варіативність моделей неперервної педагогічної освіти».

В 2019 році була проведена в університеті п'ята Міжнародна науково-практ. конференція «Професійна мистецька освіта і художня культура: виклик 21 століття», п'ята щорічна Міжнародна наукова конференція «Літературний процес: моделі, матриці,